

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

Министарство рада и борачко инвалидске заштите

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: 051/338-602, факс: 051/338-845, E-mail: mpb@mpb.vladars.net

Број: 16-04/2-020-38-4/18
Бања Лука, 14. 05. 2018. године

Економско социјални савјет
Републике Српске
Алеја Светог Саве бр. 17
Бања Лука

ПРЕДМЕТ: Достава Приједлога Закона, -

Поштовани,

У прилогу овог акта достављамо вам Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о штрајку са образложењем.

Молимо Вас да исти, у складу са својим надлежностима, у што краћем року, размотрите те доставите своје мишљење те евентуалне примједбе и сугестије.

Прилог: Приједлог Закона

С поштовањем,

Достављено:

1. Наслову
2. Евиденција
3. а/а

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО РАДА И
БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ШТРАЈКУ**

Бања Лука, мај 2018. године

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ШТРАЈКУ**

Члан 1.

У Закону о штрајку („Службени гласник Републике Српске“, број 111/08), у члану 1. у ставу 1. послје ријечи: „права“ додају се ријечи: „и интереса“.

Члан 2.

У члану 4. у ставу 1. послје ријечи: „репрезентативног“ брише се ријеч: „већинског“, као и у цијелом тексту Закона у одговарајућем падежу.

Став 3. мијења се и гласи:

„(3) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења у подручју, области или грани доноси надлежни орган синдиката којем је утврђена репрезентативност у том подручју, области или грани.“

У ставу 4. послје ријечи: „синдиката“ додају су ријечи: „на нивоу“.

Члан 3.

У члану 6. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Одлука о ступању у штрајк у подручју, области или грани доставља се репрезентативном удружењу послодавца у том подручју, области или грани, односно Влади Републике Српске, уколико се штрајк организује у подручјима О – Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање, Р – Образовање и Q – Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада, у складу са прописом којим се уређује класификација дјелатности.“

Члан 4.

У члану 7. у ставу 2. ријечи: „посредовање, које стране у спору формирају“ замјењују се ријечима: „мирење, у складу са посебним прописом“.

У ставу 3. послје ријечи: „арбитражу“ додаје се запета и ријечи: „у складу са посебним прописом“.

Члан 5.

Члан 8. брише се.

Члан 6.

У члану 12. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Минимум процеса рада и начин његовог обезбјеђивања уређује се:

а) колективним уговором, или

б) актом оснивача, односно директора послодавца, у складу са интерним актима послодавца.“

У ставу 3. послје броја: „2.“ додају се ријечи: „тачка б)“.

Ст. 4. и 5. мијењају се и гласе:

„(4) У случају да синдикат или савјет радника, односно овлаштени представник радника да негативно мишљење на приједлог акта којим се утврђује минимум процеса рада, послодавац је дужан да покрене поступак мирног рјешавања интересног колективног радног спора, у року од пет дана од дана добијања негативног мишљења.“

(5) Уколико се спор о утврђивању минимума процеса рада не ријеши на миран начин, у року утврђеном посебним прописом, послодавац може самостално да донесе акт о утврђивању минимума процеса рада. "

Послије става 5. додаје се став 6. који гласи:

"(6) Акт о минимуму процеса рада обавезно садржи одредбе о пословима и производним процесима који се не могу прекидати или умањивати, обиму других послова и производних процеса те броју радника који су дужни обављати те послове за вријеме штрајка. "

Члан 7.

Послије члана 12. додаје се нови члан 12а. који гласи:

„Члан 12а.

(1) Раднике који су дужни да раде за вријеме штрајка, ради обезбјеђивања минимума процеса рада, споразумно одређују директор и штрајкачки одбор, најкасније пет дана прије почетка штрајка.

(2) Ради обезбјеђивања минимума процеса рада, послодавац може ангажовати и чланове штрајкачког одбора највише до 1/3 укупног броја чланова одбора, осим предсједника штрајкачког одбора."

Члан 8.

Члан 14. брише се.

Члан 9.

У члану 15. у ставу 2. ријечи: „12. став 4.“ замјењују се бројем: „12а.“.

Члан 10.

Члан 20. мијења се и гласи:

„Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове путем инспекције рада.“

Члан 11.

Послије члана 25. додаје се нови члана 25а који гласи:

"Члан 25а.

Послодавци који обављају послове у дјелатностима из члана 11. овог закона дужни су да, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, ускладе постојеће акте о утврђивању минимума процеса рада, односно донесу нове акте о утврђивању минимума процеса рада у складу са овим законом."

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ШТРАЈКУ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона налази се у Амандману XXXII на члан 68. тачка 12. Устава Републике Српске, у којој је прописано да Република уређује и обезбјеђује радне односе, заштиту на раду и запошљавање. Према члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, за доношење закона надлежна је Народна скупштина Републике Српске.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: _____ од _____ 2018. године,

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број: _____ од _____ 2018. године, _____.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење новог Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 01/16), који је општи пропис у овој области, основни је разлог за доношење овог закона.

Наиме, Закон о раду више не познаје појам „већински репрезентативни“ синдикат и удружење послодаваца организованих на нивоу Републике Српске, већ су овим законом, поред осталог, прописани услови за утврђивање репрезентативности синдиката и послодаваца на нивоу Републике, па је у том смислу неопходно ускладити овај закон са Законом о раду.

Такође, у новембру 2016. године на снагу је ступио и нови Закон о мирном рјешавању радних спорова („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16), којим се уређује поступак мирног рјешавања интересних и правних колективних радних спорова, због чега је потребно ускладити одредбе Закона о штрајку са новим правним институтима прописаним Законом о мирном рјешавању радних спорова.

V РАЗЛИКЕ ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА

У складу са Закључком Народне Скупштине Републике Српске број: 02/1-021-170/18 од 01. марта 2018. године Министарство рада и борачко инвалидске заштите је организовало и спровело јавну расправу о Нацрту Закона о измјенама и допунама Закона о штрајку. Извјештај о одржаној јавној расправи достављен је уз приједлог Закона.

У складу са сугестијама изнијетим на јавним расправама обрађивач је прихватио приједлог да се законом пропише садржај акта о минимуму процеса рада, те је у том смислу у члану 6. Приједлога, којим се мијења и допуњује члан 12. важећег Закона додан нови став 6. који прописује обавезни садржај акта о утврђивању минимума процеса рада.

Уважавајући сугестије представника Агенције за мирно рјешавање радних спорова који су указали су да је Законом о мирном рјешавању радних спорова прописан рок од пет дана за покретање поступка мирног рјешавања радног спора од дана настанка интересног радног спора у дјелатностима од општег интереса, извршена је измена у члану 6. Приједлога, којим се мијења и допуњује члан 12. став 4 важећег Закона на начин да је умјесто рока од осам, прописан рок од пет дана, те је прије ријечи "коллективног" додана ријеч "интересног" а све у циљу постизања потпуне усклађености прописа.

Исто тако, због чињенице да је кроз јавне расправе указано да значајан број послодаваца из члана 11. основног текста Закона и поред изричите законом прописане обавезе није донио акте о утврђивању минимума процеса рада, односно да постојећи акти о утврђивању минимума процеса рада нису усклађени са новим начелима утврђеним овим приједлогом додан је нови члан 11. којим је додана нова прелазна одредба и прописана обавеза послодаваца да у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог Закона донесу акте о утврђивању минимума процеса рада, односно да постојеће акте ускладе са новим законским рјешењима.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У члану 1. Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о штрајку (у даљем тексту: овај закон) врши се техничко усклађивање терминологије овог закона са терминима и дефиницијама датим у Закону о мирном рјешавању радних спорова. Чланом 3. став 1. тачка 3) Закона о мирном рјешавању радних спорова прописано је да: „коллективни радни спор може бити правни или интересни“, а тачком 5. става 1. истог члана прописано је да: „интересни коллективни радни спор је спор поводом закључивања, измјена и допуна или отказа коллективног уговора, остваривања права на синдикално организовање, штрајк и других коллективних права“.

Чланом 2. овог закона врши се измјена члана 4. основног текста важећег Закона о штрајку (у даљем тексту: основни текст Закона) на начин да врши усклађивање терминологије овог закона са терминима и дефиницијама датим у Закону о раду, који више не познаје појам „већински репрезентативни“ синдикат и „већинско“ удружење послодаваца. Поред тога, нови Закон о раду дефинише синдикално организовање на нивоу подручја, области или гране, док је раније важећи Закон о раду познавао синдикално и послодавачко организовање само на нивоу гране и дјелатности.

Чланом 3. овог закона, поред техничког усклађивања које се односи на брисање ријечи „већинском“, одредба члана 6. основног текста Закона допуњава се тако да се Влади Републике Српске, као претежном оснивачу установа из статистичких подручја О, Р и Q (О – Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање; Р – Образовање; Q – Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада) доставља одлука о ступању у штрајк у тим подручјима.

Одредбама чл. 4. и 5. овог закона измијењен је члан 7. и брисан је члан 8. основног текста Закона у циљу усклађивања са одредбама Закона о мирном рјешавању радних спорова, којима је уређен поступак мирнења и арбитраже у коллективним радним споровима.

Чланом 6. овог закона, у циљу усклађивања са одредбама Закона о мирном рјешавању радних спорова и спречавања настанка евентуалних проблема приликом утврђивања минимума процеса рада у дјелатностима од општег друштвеног интереса, измијењен је члан 12. основног текста Закона, којим је уређен начин и поступак утврђивања минимума процеса рада. Новим ставом 6. прописан је садржај акта о утврђивању минимума процеса рада.

Чланом 7. овог закона, последице члана 12. основног текста Закона, додан је нови члан 12а. којим се утврђује начин одређивања радника који су дужни да раде за вријеме штрајка ради обезбјеђивања минимума процеса рада. Ова одредба је додана из потребе превазилажења уочених проблема у примјени важећег Закона о штрајку.

Чланом 8. овог закона, у циљу усклађивања са одредбама Закона о мирном рјешавању радних спорова, брише се члан 14. основног текста Закона којим је дјелимично било уређено мирење и арбитража у циљу рјешавања насталог спора који је проузроковао штрајк.

Чланом 9. овог закона мијења се одредба члана 15. став 2. основног текста Закона, у циљу усклађивања са доданим одредбама члана 12а.

Чланом 10. овог закона врши се нормативноправно усклађивање члана 20. основног текста Закона у складу са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), а односи се на инспекцијски надзор над примјеном овог закона, који врши Републичка управа за инспекцијске послове путем инспекције рада.

Чланом 11. прописана је обавеза усклађивања постојећих односно доношења нових аката о утврђивању минимума процеса рада код послодавца који обављају дјелатности од општер друштвеног интереса.

Чланом 12. прописано је ступање на снагу овог закона.

VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о штрајку, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу, у свом мишљењу број:

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

ЗАКОН О ШТРАЈКУ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се поступак организованог прекида рада у коме радници могу остварити заштиту професионалних, економских и социјалних права и интереса.

(2) Штрајк је организовани прекид рада, који се може организовати у предузећу, установи и код другог правног и физичког лица (у даљем тексту: послодавац).

(3) Штрајк се може организовати у грани или дјелатности или као генерални штрајк за територију Републике Српске (у даљем тексту: Република).

(4) Штрајк се може организовати и као штрајк упозорења, који може трајати најдуже један сат.

Члан 4.

(1) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења код послодавца, доноси надлежни орган репрезентативног синдиката или више од половине запослених код тог послодавца.

(2) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења код послодавца може донијети надлежни орган и другог синдиката, који подржи више од половине запослених код тог послодавца.

(3) Одлуку о ступању у штрајк или штрајк упозорења у подручју, области или грани доноси надлежни орган синдиката којем је утврђена репрезентативност у том подручју, области или грани.

(4) Одлуку о ступању у генерални штрајк или штрајк упозорења доноси надлежни орган репрезентативног синдиката на нивоу Републике.

Члан 6.

(1) Штрајкачки одбор дужан је да штрајк најави послодавцу, достављањем писане одлуке о ступању у штрајк, најкасније седам дана прије дана одређеног за почетак штрајка, односно 24 часа прије почетка штрајка упозорења, ако овим законом није утврђен други рок.

(2) Одлука о ступању у штрајк у подручју, области или грани доставља се репрезентативном удружењу послодавца у том подручју, области или грани, односно Влади Републике Српске, уколико се штрајк организује у подручјима О – Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање, Р – Образовање и Q – Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада, у складу са прописом којим се уређује класификација дјелатности.

(3) Одлука о ступању у генерални штрајк доставља се репрезентативном удружењу послодавца Републике и Влади Републике Српске.

Члан 7.

(1) Штрајкачки одбор и послодавац, односно преговарачко тијело које одреди послодавац, дужни су да од дана достављања писане одлуке о ступању у штрајк као и за вријеме трајања штрајка покушају да споразумно ријеше настали спор или могу изнијети спор пред посебно тијело за мирене, које стране у спору споразумно оснивају.

(2) Ако се спор не ријеша у року од осам дана од почетка штрајка, стране у спору могу позвати да у рјешавању спора учествује и представник органа Републике, представници репрезентативне организације синдиката Републике, ако синдикат није организатор штрајка, представници репрезентативног удружења послодавца Републике, као и стручњаци из

појединих области или могу изнијети спор пред посебно тијело за мирење, у складу са посебним прописом.

(3) У случају да се спор не ријешу у року од 30 дана од почетка штрајка, стране у спору могу да изнесу спор пред арбитражу, у складу са посебним прописом.

Члан 12.

(1) Радници који обављају послове у дјелатностима из члана 11. овог закона могу почети штрајк ако се обезбиједи минимум процеса рада који обезбјеђује сигурност људи и имовине или је незамјенљив услов живота и рада грађана.

(2) Минимум процеса рада и начин његовог обезбјеђивања уређује се:

а) колективним уговором, или

б) актом оснивача, односно директора послодавца, у складу са интерним актима послодавца.

(3) Приликом утврђивања минимума процеса рада, у смислу става 2. тачка б) овог члана, оснивач, односно директор послодавца дужан је да затражи мишљење синдиката или Савјета радника, односно овлашћеног представника радника.

(4) У случају да синдикат или савјет радника, односно овлаштени представник радника даје негативно мишљење на приједлог акта којим се утврђује минимум процеса рада, послодавац је дужан да покрене поступак мирног рјешавања интересног колективног радног спора, у року од пет дана од дана добијања негативног мишљења.

(5) Уколико се спор о утврђивању минимума процеса рада не ријешу на миран начин, у року утврђеном посебним прописом, послодавац може самостално да донесе акт о утврђивању минимума процеса рада.

(6) Акт о минимуму процеса рада обавезно садржи одредбе о пословима и производним процесима који се не могу прекидати или умањивати, обиму других послова и производних процеса те броју радника који су дужни обављати те послове за вријеме штрајка.

Члан 12а

(1) Раднике који су дужни да раде за вријеме штрајка, ради обезбјеђивања минимума процеса рада, споразумно одређују директор и штрајкачки одбор, најкасније пет дана прије почетка штрајка.

(2) Ради обезбјеђивања минимума процеса рада, послодавац може ангажовати и чланове штрајкачког одбора највише до 1/3 укупног броја чланова одбора, осим председника штрајкачког одбора..

Члан 15.

(1) Штрајкачки одбор дужан је да за вријеме штрајка сарађује са послодавцем ради извршавања обезбијеђеног минимума процеса рада из члана 12. овог закона.

(2) Радници који обављају послове из члана 12а овог закона дужни су да за вријеме штрајка извршавају налоге послодавца који се односе на извршавања обезбијеђеног минимума процеса рада.

Члан 19.

(1) Радници који ступају у штрајк могу, из реда радника, одлуком надлежног органа репрезентативног синдиката или већине радника основати штрајкачке страже на мјестима пред улазом или у кругу пословних просторија послодавца, ради обавјештавања радника и јавности о спору који је настао и о оправданости захтјева штрајкача.

(2) Одлука о формирању штрајкачке страже доставља се субјектима утврђеним у чл. 5. и 12. овог закона, у року у коме се доставља писана одлука о ступању у штрајк, као њен саставни дио или као посебан акт у току штрајка.

(3) Одлука из става 2. овог члана мора бити образложена и садржати број и имена радника – чланова штрајкачке страже.

(4) Штрајкачка стража не може:

а) примјењивати физичку принуду,

б) постављати физичке препреке или блокаде прилаза послу радницима који желе да раде,

в) пријетити или вријеђати раднике и

г) спречавати послодавца у обављању његове дјелатности.

Члан 20.

Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове путем инспекције рада.

Члан 21.

(1) Послодавац, штрајкачки одбор, представник репрезентативног синдиката или другог синдиката који организује штрајк и радници, дужни су да инспектору рада омогуће вршење надзора, увид у документацију и несметан рад и да му обезбиједи податке и документацију потребну за обављање инспекцијског надзора.

(2) Инспектор рада записник о извршеном инспекцијском прегледу и радњама уручује и доставља послодавцу, штрајкачком одбору, репрезентативном синдикату или другом синдикату који организује штрајк.

Члан 22.

(1) Ако инспекција рада утврди да је актом или радњом послодавца повријеђен закон или други пропис, овлашћена је да поред обавеза и овлашћења утврђених законом, до доношења правоснажне одлуке суда, рјешењем одгоди извршење одлуке послодавца о отказу уговора о раду или удаљењу радника са рада, организатора штрајка, односно учесника у штрајку.

(2) Жалба против рјешења донесеног у смислу става 1. не одгађа извршење рјешења.

(3) Против рјешења донесеног по жалби може се покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 1. овог члана доставља се послодавцу, штрајкачком одбору, односно репрезентативном синдикату и раднику.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 500,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај репрезентативни синдикат или други синдикат који организује штрајк, ако:

а) донесе одлуку о ступању у штрајк супротно члану 4. овог закона,

б) не приступи поступку мирења у року утврђеним овим законом, односно поступку посредовања (члан 7. став 1. и члан 14. ст. 1. и 2),

в) организује или води штрајк на начин којим се угрожава безбједност здравља људи и безбједност имовине, наноси непосредна материјална штета и онемогућава наставак рада по окончању штрајка (члан 9. став 1),

г) спречава раднике који не учествују у штрајку да раде (члан 9. став 3) и

д) не најави штрајк у дјелатностима из члана 11. овог закона у року и на начин прописан чланом 12. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у репрезентативном синдикату и одговорно лице другог организатора штрајка новчаном казном од 250,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 25а

Послодавци који обављају послове у дјелатностима из члана 11. овог закона дужни су да у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона ускладе постојеће акте о утврђивању минимума процеса рада односно донесу нове акте о утврђивању минимума процеса рада у складу са овим законом .